

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3518203813
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3518203813.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov Mgr. Stanislavy Kollárovej a Mgr. Marka Anovčina vo veci starostlivosti súdu o maloletú S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov: matky Y. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. vrch XXX, M. XXX XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Róbert Fatura, advokát, s.r.o., so sídlom Považská Bystrica 017 01, Centrum 18/23, a otca E. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. P. nad Q. XXX XX, E. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Ing. Vierou Kolačanskou, advokátkou so sídlom v Trenčíne, Nám. Sv. Anny 7269/20A, o návrhu otca na úpravu styku s maloletou, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 25. januára 2022, č. k. 11P/26/2018-253 takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. p o t v r d z u j e .

V napadnutých výrokoch II., III., IV., VI. rozsudok súdu prvej inštancie z m e ň u j e takto:

Po uplynutí výchovného opatrenia je otec oprávnený stretávať sa s maloletou S. prvé dva mesiace každú párnú sobotu a každú nepárnú nedeľu od 10:00 hod do 18:00 hod., po uplynutí tohto obdobia je otec oprávnený stretávať sa s maloletou S. nasledovne:

- každý nepárny utorok v čase od 15:30 hod. do 18:00 hod. a každý párný víkend od piatka v čase od 15:30 hod. do nedele do 18:00 hod.
- počas jarných prázdnin každý párný rok, od piatku od 15:30 hod. do nasledujúceho piatku do 19:00 hod.
- počas jesenných prázdnin každý nepárny kalendárny rok, od stredy od 15:30 hod. do nedele do 15:00 hod.
- počas vianočných sviatkov každý nepárny rok, od 23.12. od 10:00 hod. do 25.12. do 10:00 hod. a od 01.01. od 15:00 hod. do 06.01. do 16:00 hod. nasledujúceho párneho roku,
- počas vianočných sviatkov každý párný rok od 25.12. od 10:00 hod. do 01.01. do 15:00 hod. nasledujúceho nepárneho roku,
- počas každého párneho Veľkonočného pondelka od 10:00 hod. do nasledujúceho utorka do 18:00 hod.,
- počas letných prázdnin od 01.07. od 15:30 hod. do 15.07. do 19:00 hod. a od 01.08. od 15:30 hod. do 15.08. do 19:00 hod. každý kalendárny rok.

Počas sviatkov a prázdnin sa nerealizuje bežná úprava stretávania.

Otec si maloletú v určenom čase vyzdvihne v mieste bydliska matky a v určenom čase maloletú odovzdá v mieste bydliska matky.

Matka je povinná maloletú na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť a otcovi odovzdať.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. uložil rodičom maloletej a maloletej S.i povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, v rozsahu 12 hodín od právoplatnosti rozhodnutia. Vo výroku II. upravil styk otca s maloletou tak, že po skončení realizácie výchovného opatrenia je otec oprávnený stretávať sa s maloletou S. v období 3 mesiacov, každý páry víkend od piatka v čase od 15:30 hod. do nedele do 18:00 hod., následne po uplynutí tohto obdobia je otec oprávnený stretávať sa s maloletou S., a to: - každý nepárny utorok v čase od 15:30 hod. do 18:00 hod. a každý páry víkend od piatka v čase od 15:30 hod. do nedele do 18:00 hod., - počas jarných prázdnin každý páry rok, od piatku od 15:30 hod. do nasledujúceho piatku do 19:00 hod., - počas jesenných prázdnin každý nepárny kalendárny rok, od stredy od 15:30 hod. do nedele do 15:00 hod., - počas vianočných sviatkov každý nepárny rok, od 23.12. od 10:00 hod. do 25.12. do 10:00 hod. a od 01.01. od 15:00 hod. do 06.01. do 16:00 hod. nasledujúceho párneho roku, - počas vianočných sviatkov každý páry rok od 25.12. od 10:00 hod. do 01.01. do 15:00 hod. nasledujúceho nepárneho roku, - počas každého párneho Veľkonočného pondelka od 10:00 hod. do nasledujúceho utorka do 18:00 hod. - počas letných prázdnin od 01.07. od 15:30 hod. do 15.07. do 19:00 hod. a od 01.08. od 15:30 hod. do 15.08. do 19:00 hod. každý kalendárny rok. Vo výroku III, rozhodol, že počas sviatkov a prázdnin sa nerealizuje bežná úprava stretávania. Vo výroku IV. rozhodol, že otec si maloleť v určenom čase vyzdvihne v mieste bydliska matky a v určenom čase maloleť matke odovzdá v mieste bydliska matky. Vo výroku V. návrh otca na zmenu zverenia zamietol. Vo výroku VI. matku zaviazal maloleť na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť a otcovi odovzdať. Vo výroku VII. matke uložil povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania za znalecké dokazovanie vo výške 349,00 € na účet súdu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Vo výroku VIII. otcovi uložil povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania za znalecké dokazovanie vo výške 349,00 € na účet súdu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Vo výroku IX. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že návrhom doručeným súdu otec žiadal, aby súd upravil stretávanie otca s maloletou každý páry týždeň od piatku od 17:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s tým, že si otec maloleť v určenom čase prevezme v mieste bydliska maloletej a po ukončení stretávania maloleť matke odovzdá v mieste bydliska maloletej. Matka je povinná maloleť na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť a otcovi odovzdať. V priebehu konania žiadal, aby súd rozhodol o zmene zverenia maloletej S.y a túto zveril do osobnej starostlivosti otca. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12P/34/2018 - 44 zo dňa 21. septembra 2018 súd schválil dohodu rodičov, na základe ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že právo zastupovať maloleť a spravovať majetok maloletej majú obaja rodičia. Otec sa zaviazal platiť výživné na maloleť sumou 150,00 € mesačne a náklady spojené so stravou v škole a v školskej družine. Na žiadosť rodičov sa stretávanie otca s maloletou S.ou neupravilo. Zo správy Základnej školy, Ulica kpt. Nálepku 855, Nové Mesto nad Váhom zo dňa 03.05.2019, ktorú v uvedenom období maloletá navštevovala súd zistil, že maloletá S.a má výborný prospech, v matematike má slabšie výsledky, so správaním v škole nemá žiadne problémy. Spolupráca s matkou a otcom je výborná. Otec navštevoval maloleť po vyučovaní. Po upozornení matky, že maloletá má z otca strach, pri stretnutiach zo začiatku bola prítomná triedna učiteľka, vychovávateľka alebo zástupkyňa. Maloletá súhlasila, dobrovoľne a rada išla za otcom. Znalčka v znaleckom posudku Doc. Mgr. Art Jaroslavy Gajdošíkovej Zeleiovej, PhD. uviedla, že maloletá sa vníma oboma rodičmi dostatočne ochraňovaná a preferovaná. Maloletá neodmieta stretávanie sa s otcom, súhlasí s víkendovými pobytmi v jeho prítomnosti a prítomnosti jeho rodičov. Svoj postoj však nevie relevantne a konzistentne vyjadriť, nakoľko v ňom dochádza k dichotómii racionálnej, emočnej a behaviorálnej stránky, vzhľadom na indukované postoje matky. So zreteľom na najlepší záujem a vývinové potreby maloletej, znalčka navrhovala upraviť styk s otcom počas školského roka v každom týždni v rozsahu jedného poobedia od 15:00 hod. do 19:30 hod. a každý druhý víkend v rozsahu od piatku od 18:30 hod. až do pondelka do 08:00 hod. s prespávaním. Zo správy z CDR súd zistil, že z plánovaných stretnutí sa realizovalo len prvé stretnutie 08.06.2020. Prvotná reakcia maloletej bola veľmi negatívna, odmietavá. Maloletá s otcom nekomunikovala, verbálnym aj neverbálnym správaním dávala otcovi najavo, že nemá záujem o stretnutie. Zo správania maloletej usudzovali, že nebola zo strany matky dostatočne pripravená na stretnutie s otcom. Súd ďalej vychádzal zo správ kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov na strane maloletej. Kolízny opatrovník z dôvodu, že sa matka ani maloletá psychologického poradenstva, ktoré

im bolo nariadené neodkladným opatrením nezúčastnili, navrhol uložiť obom rodičom ako aj maloletej povinnosť podrobiť sa psychologickému terapeutickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Novom Meste nad Váhom a následne realizovať stretávanie otca s maloletou v zmysle záverov znaleckého posudku. Uviedol, že počas šetrenia, keď sa stretol s maloletou, nebolo vidieť, že by bola maloletá v strese. Podľa kolízneho opatrovníka, zo znaleckého posudku nevyplýval negatívny vplyv, resp. žiadne patologické pôsobenie otca na maloletú. Súd ďalej vychádzal zo znaleckého posudku PhDr. Michala Chovanca, PhD. vypracovaného pre účely trestného konania a zo správy Centra pre deti a rodiny Myjava z 28.07.2021, podľa ktorej sa psychologicko-poradenské stretnutie matky a maloletej S. realizovalo iba dňa 16.07.2021. Právne veci súd posúdil podľa § 24 ods. 4, § 25 ods. 1, ods. 2, § 37 ods. 2 písm. d), ods. 7, ods. 8 Zákona o rodine. Súd uviedol, že maloletá S.a pochádza z partnerského zväzku, rodičom sa narodila 26.04.2012. Do augusta 2017 žili rodičia s maloletou v spoločnej domácnosti. Po vzájomných konfliktoch a nedorozumeniach matka s maloletou odišla bývať do 3 - izbového bytu. Vzájomný vzťah rodičov zostal aj po rozchode narušený z dôvodu nedoriešených partnerských problémov. Otec sa s maloletou pravidelne stretával. V apríli 2018 si matka podala návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletej. Starostlivosť o maloletú zabezpečovali obaja rodičia do júla 2018, kedy matka s maloletou začala navštevovať psychologičku, nakoľko maloletá otca odmietala, prejavovali sa u nej psychosomatické problémy (napínanie, zvracanie). Otec sa s maloletou bez vedomia matky stretol niekoľkokrát, v januári 2019 v škole, v školskej družine. Súd zistil zo správy ZŠ, že vyučujúca sa vždy spýtala maloletej S., či sa chce stretnúť s otcom. Maloletá súhlasila, dobrovoľne a rada išla za otcom. Správala sa pokojne, čo preukazujú aj nahrávky otca zo stretnutia s maloletou. Po návšteve otca maloletá pokračovala ďalej v činnostiach v družine. Znaleckým dokazovaním nebolo tiež zistené, že by sa pri predstave prítomnosti otca, resp. trávenia času maloletej s otcom, u maloletej cyklila psychosomatická dynamika. Uvedené nevyplývalo ani z prejavov maloletej ani zo záznamov v zdravotnej dokumentácii. Súd ďalej uviedol, že zo znaleckého posudku vypracovaného v tomto konaní vyplývalo, že matka vzťahuje vlastný nevyriešený partnerský konflikt do svojej rodičovskej role, čím sa cyklí a bráni harmonickému rozvoju maloletej. Podľa súdu v predmetnom konaní neboli zistené negatívne skutočnosti, ktoré by vyplývali zo vzťahu medzi otcom a maloletou. Súd vyjadril názor, že pokiaľ sa v konaní preukáže, že dieťa odmieta stretávanie s rodičom, je potrebné dostatočne zistiť dôvody a vykonať opatrenia smerujúce k náprave a obnoveniu normálneho fungovania rodinnoprávnych vzťahov, napr. nariadením výchovného opatrenia a pokiaľ tieto nebudú úspešné, zasiahnuť do výkonu rodičovských práv a povinností v závislosti od kvalifikácie stupňa ich porušovania rodičom. Musí byť ale jednoznačne preukázané, že ide o skutočnú vôľu dieťaťa, ktorá je podložená konkrétnymi skutočnosťami a že dieťa neprezentuje navonok vôľu druhého rodiča, ktorý v práve dieťaťa vyjadrovať sa ku všetkým skutočnostiam vidí príležitosť vyhrať nad druhým rodičom súboj o dieťa. V danom prípade je podľa súdu matka dominantnou osobou pre maloletú, ona je v dennom kontakte s maloletou, je na matku naviazaná. Za súčasnej situácie jedine matka dokáže vhodne usmerňovať dieťa, ovládať jeho správanie a preto aj "údajné zdravotné problémy maloletej" nemožno dávať do súvislosti s otcom, najmä, keď sa s otcom maloletá dlhú dobu nestretáva. V konaní bolo zistené, že maloletá sa chce s otcom stretávať, svoj postoj však nevie relevantne a konzistentne vyjadriť vzhľadom na postoje matky. Za účelom sanácie vzťahu otca s maloletou, s ktorou sa nevidel dlhšiu dobu, súd upravil dočasne asistovaný styk otca s maloletou v centre pre deti a rodiny. Keďže stretnutia otca s maloletou v CDR sa nerealizovali z vyššie uvedených dôvodov, súd uložil matke a maloletej povinnosť zúčastniť sa psychologického poradenstva. Po obnovení vzťahu s maloletou súd upravil stretávanie otca s maloletou každý párnny víkend od piatka od 15:30 hod. do nedele do 18:00 hod. po dobu 3 mesiacov. S uvedenou úpravou súhlasila aj matka, nesúhlasila s prespatím u otca, aby to na maloletú nevlplyvalo stresovo. Súd poukázal na to, že maloletá bude mať 10 rokov a pobyt u otca aj s prespatím vzhľadom aj na jej vek zvládne. Po uplynutí 3 mesiacov bude otec oprávnený sa s maloletou stretávať v širšom rozsahu, v zmysle znaleckého posudku aj počas sviatkov a prázdnin. Návrh otca na zverenie maloletej do osobnej starostlivosti otca súd zamietol. O trovách konania štátu súd rozhodol podľa § 55 v spojení s § 57 a 58 CMP. O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku vo výrokoch I., II., III. IV. a VI. podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletej. Poukázala na to, že napadnutý rozsudok vychádza zo znaleckého posudku 39/2019 Doc. Mgr. Art Jaroslavy Gajdošíkovej Zeleiovej, PhD, a to vo vzťahu k úprave stretávania sa otca s maloletou. Matka mala za to, že už len samotná skutočnosť plynutia času opodstatňuje požiadavku matky na aktualizáciu znaleckého posudku. Podľa matky by znalecký posudok vyhotovený dňa 18.12.2019 nemal byť podkladom spôsobilým na rozhodnutie vo veci samej, nakoľko je daný predpoklad, že od jeho vyhotovenia do dňa rozhodnutia súdu prvej inštancie mohlo dôjsť k zmene skúmaných a

vyhodnocovaných skutočností tak, že by to mohlo ovplyvniť výsledné rozhodnutie. Táto skutočnosť bola konštatovaná aj v správe Úradu práce sociálnych vecí a rodiny zo dňa 21.01.2022. Matka ďalej uviedla, že z viacerých podkladov vyplývalo (Správa z psychologického vyšetrenia zo dňa 08.08.2018, správa MUDr. Ladislava Kvasničku zo dňa 11.01.2019), že u maloletej sa vyskytli negatívne reakcie na prítomnosť otca, najčastejšie v podobe odmietania sa stretnutia s otcom, čo sa v konečnom dôsledku prejavilo aj pri snahe o realizáciu kontaktu maloletej s otcom pred príslušným orgánom sociálnych vecí a rodiny. Predmetný rozsudok podľa matky bagatelizuje vyjadrenia matky v súvislosti s reakciami maloletej voči otcovi. Pokiaľ sa maloletá odmieta stretávať s otcom čo aj len v centre pre dieťa a rodinu, rozhodne nie je v jej záujme, aby sa s otcom stretávala v rozsahu ako navrhuje otec, či znalkyňa. Ďalej mala matka za to, že predmetný rozsudok, ktorý vo výroku I. ukladal výchovné opatrenie je unáhľený a nemá oporu v zistenom skutkovom stave, nakoľko definitívne upravuje styk otca s maloletou do budúcnosti bez toho, aby predtým boli vyhodnotených výstupy výchovného opatrenia, pričom ak by boli výsledky výchovného opatrenia negatívne, t. j. ak by sa vyskytli negatívne reakcie maloletej, nebolo by podľa názoru matky v záujme maloletej, aby bol styk upravený spôsobom podľa výroku II. Matka sa ďalej vyjadrila, že otcovi nebránila a ani nebráni v styku s maloletou, avšak podľa matky, toto by malo byť nie len naštartované, ale aj realizované postupne. Matka preto súhlasila podrobiť sa výchovnému opatreniu, čo zodpovedá výroku I. predmetného rozsudku, avšak nesúhlasí s tým, aby bolo toto realizované na ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom, kde podľa matky má otec známosti a vychádzajú mu v ústrety. Navrhovala, aby bolo realizované v Myjave. Ďalej podľa matky, nie je v záujme maloletej, aby dochádzalo k styku od piatku do nedele s prespaním u otca, nakoľko nie je známe, ako maloletá na takúto úpravu zareaguje. Matka zotrvala na tom, že stretávanie by malo byť najskôr realizované jednodňovo (bez prespávania), ideálne nepriamo (telefonicky, mailom a iným spôsobom), pričom ak nie nepriamo, tak v prítomnosti matky, avšak určite nie od piatku do nedele nepretržite. Takú úpravu by podľa matky bolo možné aplikovať až v čase, keď sa jednoznačne a preukázateľne osvedčí krátkodobá adaptácia maloletej na styk s otcom. Vzhľadom na uvedené navrhovala, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že vo výroku I. uloží rodičom maloletej S.i povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, psychologickému poradenstvu na úseku sociálnych vecí a rodiny ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom - pracovisko Myjava v rozsahu 12 hodín od právoplatnosti rozhodnutia. Vo výroku II. III. IV. a VI. navrhovala napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že podané odvolanie považuje za ďalší krok, ktorý matka realizovala za účelom ďalšieho zbytočného naťahovania konania. Poukázal na to, že samotný súd z dôvodu, že dieťa nebolo dlho s otcom sa snažil viackrát o obnovu vzťahu otca s dcérou a spravil preto viac ako matka. Poukázal na správu z CDR, kde z plánovaných stretnutí sa realizovalo len prvé stretnutie dňa 08.06.2020. Ďalej poukázal na znalecký posudok č. 39/2019 z ktorého vyplývalo, že matka je nezrelá osobnosť, odmieta realitu, vníma sa ako obeť, manipuluje okolie. Nevie regulovať svoje emócie a úzkosť. Z posudku ďalej vyplývalo, že matkinou motiváciou je infantilná pomsta voči otcovi, do ktorej vŕha dcéru. Otec bol znalkyňou vyhodnotený ako rodič, ktorý má lepšie osobnostné predpoklady svedčiace pre funkčnú výchovu dieťaťa. Pokiaľ matka v odvolaní uvádzala, že chce, aby stretnutia boli naštartované, či už telefonicky alebo sociálnymi sieťami, otec mal za to, že matke nič nebránilo realizovať takéto možnosti komunikácie otca s dcérou aj doteraz. Matka sa počas obdobia, kedy prebiehalo konanie s dcérou presťahovala, bez vedomia a súhlasu otca jej zmenila školu, či lekára. Súdom stanovenú informačnú povinnosť si plní pravidelne, a to jednou neustále sa opakujúcou vetou. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že o osude dieťaťa rozhodujú vždy v prvom rade jeho rodičia, oni formujú osobnosť dieťaťa, je na nich, aby z neho vychovali pre spoločnosť zdravého plnohodnotného jedinca. Kolízny opatrovník nevie ovplyvniť konanie rodičov, nevie ich donútiť, aby sa správali racionálne v najlepšom záujme ich maloletého dieťaťa. Najmä, ak jeden z nich úplne ignoruje súdne rozhodnutia. Podľa kolízneho opatrovníka je v najlepšom záujme maloletej S.i, aby mala zabezpečený ako kontakt s matkou, ktorá o ňu zabezpečuje osobnú starostlivosť, tak aj kontakt s otcom, ktorého potrebuje vo svojom živote rovnako ako matku. Dieťa si potrebuje vytvoriť i mužský obraz osobnosti, potrebuje sa naučiť vhodnému správaniu i voči mužovi, čo je nesmierne dôležité pre budovanie jej ďalších vzťahov v budúcnosti. Navrhoval, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a tým zabezpečil právo dieťaťa na kontakt s rodičom, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

5. Matka v písomnej replike k vyjadreniu otca a k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedla, že so skutočnosťami uvádzanými otcom sa nestotožňuje v celom rozsahu. Tvrdenia o naťahovaní konania považuje za nepravdivé, a to s poukazom na to, že matka využíva zákonné prostriedky ochrany práv, nakoľko sa s napadnutým rozsudkom nestotožňuje, a to z dôvodov ktoré uviedla vo svojom odvolaní. Zo správ CDR bolo podľa matky zrejmé, že u maloletej je prítomný blok voči otcovi, ktorý sa prejavuje tak na úrovni psychiky, ako aj na úrovni somatiky, ktorý predstavuje prekážku v bezproblémovej realizácii styku otca s maloletou. Podľa matky faktom je, že maloletá nemá s otcom nadviazaný pozitívny vzťah, nemá záujem sa s otcom stykať, pričom pri absencii styku po dobu viac ako dva, tri roky, je rozhodne v rozpore s dobrým záujmom maloletej, aby táto bola naraz včlenená do pre ňu úplne cudzieho prostredia. Poukázala na to, že k úprave styku po realizácii výchovného opatrenia vzniesla námietky tak na pojednávaní, ako aj v rámci odvolania. Predmetný rozsudok súdu prvej inštancie podľa matky nereflektuje jej požiadavku na postupné a pozvoľné naštartovanie vzťahu maloletej s otcom, ktorá má za to, že je na ňu, resp. maloletú zo strany otca, kolízneho opatrovníka a súdu vyvíjaný nátlak na presadenie takej úpravy styku, ktorá vôbec neakceptuje názor maloletej. Matka ďalej zopakovala, že aktualizácia znaleckého posudku je podľa nej potrebná už len samotným plynutím času, pričom táto sa dotýka nie len matky, ale aj samotnej maloletej a jej aktuálneho vzťahu k rodičom a vnímania situácie so zameraním sa na otázku jej najlepšieho záujmu. Na záver tiež zopakovala, že obnoviť vzťah otca s maloletou je potrebné postupne. Zotrvala na svojom odvolacom návrhu v celom rozsahu.

6. Otec v písomnom vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že s týmto vyjadrením sa plne stotožňuje. Podľa otca z vyjadrenia kolízneho opatrovníka je zrejmé, že pri svojich šetreniach ako zástupca dieťaťa zistil, že maloletemu dieťaťu je upierané právo stretávať sa so svojim otcom, jeden z rodičov úplne ignoruje súdne rozhodnutia. Otec žiadal, aby súd vo veci konal bezodkladne, keďže otec už viac ako 3 roky nevidel svoju dcéru, netrúfal s ňou čas.

7. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku I. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť a v napadnutých výrokoch II., III., IV., VI podľa § 388 CSP zmeniť tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, a to z nasledovných dôvodov:

8. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí dospel k záveru, že za účelom sanácie vzťahu otca s maloletou, keď nebol zistený negatívny vplyv otca na maloletú, resp. jeho patologické pôsobenie, bolo potrebné nariadiť výchovné opatrenie, ktorým sa uložila rodičom a maloletej povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu, s poukazom tiež na vzťah rodičov a aj to, že v minulosti súd už upravil asistovaný styk v Centre pre deti a rodiny, ktorý sa však nerealizoval. Ďalej súd prvej inštancie vzhľadom na vykonané dokazovanie a zistené skutočnosti, keď nebol zistený negatívny vplyv otca na maloletú, upravil styk otca s maloletou na čas po realizácii výchovného opatrenia spôsobom uvedeným vo výrokoch II., III., IV., VI napadnutého rozsudku.

9. Z obsahu spisu vyplývalo, že maloletá S. pochádza z partnerského vzťahu rodičov. V súčasnosti má maloletá 10 rokov. Rodičia maloletej žili spolu s maloletou v spoločnej domácnosti do augusta 2017. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12P/34/2018-44 zo dňa 21. septembra 2018 bola súdom schválená dohoda rodičov, na základe ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že právo zastupovať maloletú a spravovať majetok maloletej majú obaja rodičia. Otec bol zaviazaný platiť výživné na maloletú v sume 150,- eur. Styk otca s maloletou nebol na žiadosť rodičov upravený.

10. Dňa 30.11.2018 podal otec návrh na úpravu práv a povinností k maloletej, v ktorom žiadal upraviť styk s maloletou z dôvodu, že matka maloletej mu od júla 2018 bráni v styku s dieťaťom. Súd prvej inštancie po výsluchu rodičov a šetrení pomerov kolíznym opatrovníkov vo veci nariadil znalecké dokazovanie. Znalčka z odboru psychológia, klinická psychológia detí a dospelých Doc. Mgr. Art Jaroslava Gajdošíková Zeleiová, PhD. v znaleckom posudku uviedla, že maloletá zaujíma k obom rodičom ambivalentnú citovú väzbu. Voči otcovi prejavuje emočnú a telesnú náklonnosť až s odstupom, nakoľko dlhý čas neboli spolu, a preto prekonáva ostych a hanbu. U maloletej nebolo zistené z jej prejavov, že by sa u nej cyklila psychosomatická dynamika pri predstave prítomnosti otca. Znalčka

so zreteľom na najlepší záujem a vývinové potreby maloletej navrhovala vhodnú úpravu stretávania otca s maloletou. Na pojednávaní konanom dňa 20.20.2020 otec žiadal, aby súd upravil stretávanie sa otca s maloletou v Centre pre deti a rodiny. Uznesením č. k. 11P/26/2018-145 zo dňa 25.05.2020 súd neodkladným opatrením upravil stretávanie sa otca s maloletou S. v Centre pre deti a rodiny v Novom Meste nad Váhom za účelom obnovenia vzťahu maloletej s otcom do rozhodnutia vo veci samej. Súd ďalej zistil, že uvedené nariadené neodkladné opatrenie sa nerealizuje. Z tohto dôvodu uznesením č. k. 11P/26/2018 - 214 zo dňa 31. mája 2021 uložil matke a maloletej povinnosť zúčastniť sa psychologického poradenstva ambulantnou formou v Centre pre deti a rodiny Myjava. Na základe takto súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania nebol zistený negatívny vplyv otca na maloletú, ktorý by spôsobil psychosomatické prejavy maloletej, ktoré opisovala matka. Vzhľadom na vykonané dokazovanie a zistený skutkový stav, súd za účelom sanácie vzťahu otca s maloletou nariadil výchovné opatrenie rodičom maloletej a maloletej S.i, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, psychologickému poradenstvu v rozsahu 12 hodín. Po realizácii výchovného opatrenia upravil styk otca s maloletou počas prechodného obdobia 3 mesiace, ako aj po uplynutí tohto obdobia, vrátane sviatkov a prázdnin.

11. Matka vo svojom odvolaní namietala, že u maloletej sa v minulosti vyskytli negatívne reakcie na prítomnosť otca v podobe odmietania sa stretnutia s otcom. Mala za to, že je potrebné postupne naštartovať vzťah otca s maloletou, a teda v počiatočnom období by malo ísť predovšetkým o styk telefonický, mailový, či prostredníctvom Skype a postupne o styk osobný. Podľa matky nie je v záujme maloletej, aby dochádzalo k styku od piatka do nedele, teda s prespaním u otca, nakoľko nie je známe, ako maloletá na takúto úpravu zareaguje.

12. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že vyššie uvedené námietky matky vo vzťahu k úprave styku otca s maloletou sú čiastočne dôvodné. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie o tom, že v konaní neboli preukázané negatívne vplyvy otca na maloletú ako uvádzala matka. Predovšetkým nebolo preukázané, že by maloletá otca odmietala, resp. ako aj to, že by maloletá mala pri styku s otcom psychosomatické ťažkosti. Z vykonaného dokazovania však vyplývalo, že styk otca s maloletou bol prerušený a rovnako tak v minulosti nedochádzalo k styku otca s maloletou pravidelne. Asistovaný styk otca v Centre pre deti a rodinu Nové Mesto nad Váhom nariadený uznesením č. k. 11P/26/2018-145 zo dňa 25.05.2020 sa realizoval iba raz, a to na prvom stretnutí. Napriek tomu maloletá pri stretnutí s otcom komunikovala a nebolo na nej badať strach z otca. Zo správy CDR vyplýva, že zo strany matky nebola maloletá dostatočne pripravená na stretnutie s otcom. Rovnako tak psychologické poradenstvo uložené matke a maloletej uznesením č. k. 11P/26/2018-2014 zo dňa 31.05.2021 nevedlo k náprave, keďže aj toto sa realizovalo iba dňa 16.07.2021. Zo znaleckého posudku vypracovaného Doc. Mgr. Art. Jaroslavou Gajdošíkovou Zeleiovou PhD. nevyplývalo, že by maloletá odmietala stretávanie sa s otcom. Maloletá súhlasí s víkendovými pobytmi v jeho prítomnosti a prítomnosti jeho rodičov. Svoj postoj však nevie relevantne a konzistentne vyjadriť, nakoľko v ňom dochádza k dichotómii racionálnej, emočnej a behaviorálnej stránky, vzhľadom na indukované postoje matky. Znaleckým dokazovaním nebolo tiež zistené, že by sa pri predstave prítomnosti otca, resp. trávenia času maloletej s otcom, u maloletej cyklila psychosomatická dynamika. Uvedené nevyplývalo ani z prejavov maloletej ani zo záznamov v zdravotnej dokumentácii. Naopak znalkyňa uvádzala, že je to práve matka, ktorá vzťahuje partnerský konflikt do rodičovskej role, pričom maloletú si nadmerne púta, čím bráni harmonickému rozvoju maloletej. Odmietanie otca maloletou nevyplývalo ani zo štetenia pomerov kolíznym opatrovníkom.

13. Aj podľa názoru odvolacieho súdu je maloletá ovplyvnená matkou, ktorej bola zverená do osobnej starostlivosti a s ktorou trávi väčšinu času a preto niet ani pochyb o tom, že maloletá v určitej miere preberá aj matkine postoje k otcovi. Nevyriešený partnerský konflikt preto prostredníctvom vplyvu matky na maloletú negatívne ovplyvňuje aj vzťah maloletej k otcovi. Maloletá samotná neodmieta stretávanie sa s otcom, no na styk s otcom nemá vzhľadom na konflikt matky s otcom prostredníctvom matky vytvorené vhodné podmienky, čo plynutím času, kedy nie je styk otca s maloletou realizovaný, vytvára neustále sa prehlbujúcu bariéru vo vzťahu medzi otcom a maloletou, ktorá sa prejavuje aj tým, že maloletá je spočiatku pri styku s otcom odmietavá a ostýchavá. Toto odmietanie ako vyplýva z vykonaného dokazovania však v priebehu styku maloletá postupne prekoná a neskôr už s otcom ďalej komunikuje primerane. Absencia kontaktu otca s maloletou preto v danom prípade nevedla k absolútnemu rozvratu vzťahu, ale iba k vzájomnému odcudzeniu prejavujúcim sa v uvedenom počiatočnom odmietavom postoji maloletej k otcovi. Takéto počiatočné odmietanie nie je možné zamieňať s tým, keď dieťa absolútne odmieta styk so svojim rodičom.

14. Odvolací súd má za to, že ešte nie je neskoro, aby k odstráneniu takéhoto odcudzenia a tým aj počiatočného odmietavého postoja maloletej a k celkovej sanácii vzťahu otca s maloletou došlo, a to práve postupnou úpravou styku otca s maloletou, ktorú budú rešpektovať obaja rodičia. Takáto náprava je ale možná iba postupnou adaptáciou maloletej na styk otca s ňou a túto adaptáciu nie je možné násilne urýchliť. V tomto smere je správne najskôr realizovať výchovné opatrenie ako ho nariadil súd prvej inštancie a až následne styk. Nie je však dôvodné s úpravou styku otca s maloletou vyčkávať až na výsledky realizovaného výchovného opatrenia, nakoľko styk je potrebné upraviť bez ohľadu na výchovné opatrenie, avšak tak, aby umožňoval postupnú adaptáciu maloletej na styk s otcom. Nebolo ani dôvodné, a to aj vzhľadom na vek maloletej a skutočnosť, že sa nepreukázal negatívny vplyv otca na maloletú, aby sa styk otca s maloletou začal postupne realizovať bez ich osobného kontaktu, a to len prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie ako navrhovala matka.

15. Významným z hľadiska záujmov dieťaťa je obsah takej úpravy styku, ktorá sa v porovnaní s doterajším faktickým stavom primerane prispôsobí veku maloletého dieťaťa, jeho doterajšej reálnej interakcii s otcom, jeho režimu, aby neboli vážnejšie pochybnosti, že dieťa túto zmenu aj bez negatívnych dôsledkov zvládne. Za týchto okolností tvrdenia matky, že styk otca s maloletou musí mať svoju určitú postupnosť, aby z dôvodu ich predchádzajúceho obmedzeného kontaktu nevystavila aktuálna zmena maloletej traume v podobe náhlej zmeny jej bezpečného prostredia, či neprítomnosti pre ňu najbližšieho človeka - matky samotnej, má svoje racionálne opodstatnenie.

16. Je potrebné poukázať na to, že styk maloletého dieťaťa s rodičom v situácii, keď rodičia žijú oddelene (ako tomu je tiež v danej veci), sa upravuje prioritne kvôli maloletému dieťaťu v záujme jeho dobra, osobnej vôle, teda vo svetle jeho záujmu, a až druhotne z hľadiska práv rodičov. Z tohto dôvodu je v záujme maloletej, aby došlo k postupnému obnoveniu vzťahu k otcovi a k adaptácii maloletej na úpravu styku s otcom. Úprava styku otca s maloletou, ako túto upravil súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, toto neumožňovala, ba naopak, ihneď po realizácii výchovného opatrenia maloletej vystavovala nebezpečenstvu možnej traumy z náhlej zmeny v podobe širokej úpravy styku otca s maloletou vrátane prespávania maloletej u otca a bez prítomnosti matky po dlhší čas, na čo nie je maloletá dostatočne pripravená. Odvolací súd prihladol na vek maloletej, t. j. v súčasnosti 10 rokov, a teda skutočnosť, že maloletá je schopná rýchlejšie pochopiť a adaptovať sa na úpravu styku s otcom. Samotná matka na pojednávaní pred súdom prvej inštancie navrhovala, aby sa úprava styku najskôr realizovala bez prespatia, aby sa maloletá postupne adaptovala na stretnutia s otcom. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené preto zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie o úprave styku otca s maloletou tak, že skrátil prechodné obdobie po realizácii výchovného opatrenia o jeden mesiac, a to na dva mesiace, ale súčasne skrátil rozsah styku počas víkendov, a to na každú párnú sobotu a každú nepárnú nedeľu od 10:00 hod do 18:00 hod., a teda bez prespatia maloletej u otca a bez toho, aby sa styk realizoval viac dní nasledujúcich po sebe. Tým, že sa otec stane takto pravidelne súčasťou víkendového režimu dieťaťa, vytvoria sa predpoklady preto, aby dieťa otca začalo vnímať prirodzene ako osobu, ktorá do jeho života trvalo patrí. Zároveň nebol dôvod, aby sa styk realizoval výlučne za prítomnosti matky. Takto podľa názoru odvolacieho súdu bude vytvorené dostatočné adaptačné obdobie na to, aby si maloletá mohla na následnú úpravu styku aj s prespatím u otca, t. j. každý nepárny utorok v čase od 15:30 hod. do 18:00 hod. a každý párný víkend od piatka v čase od 15:30 hod. do nedele do 18:00 hod. zvyknúť a prispôbiť sa jej. Úpravu počas prázdnin a sviatkov odvolací súd ponechal tak, ako túto určil súd prvej inštancie.

17. Ako nedôvodné vyhodnotil odvolací súd námietky matky ohľadne potreby vykonať ďalšie znalecké dokazovanie s ohľadom na plynutie času a možnú zmenu pomerov. Vykonanie takéhoto dokazovania by bolo nevhodné a zbytočné by len predĺžilo samotné konanie, počas obdobia ktorého by sa styk otca s maloletou nerealizoval a vzťah medzi otcom a maloletou aj naďalej oslaboval. Súd prvej inštancie okrem toho nevychádzal len zo znaleckého posudku zo dňa 18.12.2019 vypracovaného Doc. Mgr. Art. Jaroslavou Gajdošíkovou Zeleiovou, PhD., ako namietala matka vo svojom odvolaní, ale vychádzal aj zo správ kolízneho opatrovníka o aktuálnom šetrení pomerov maloletej a jej rodičov, či z ďalších správ Centra pre deti a rodinu Nové Mesto nad Váhom, či Základnej školy Nové Mesto nad Váhom, Ulica kpt. Nálepku 855, z ktorých, podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci.

18. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

19. Výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, t. j. podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, možno aplikovať tam, kde je predpoklad, že toto výchovné opatrenie bude plniť ochrannú funkciu, ak k náprave spoločensky nežiaduceho vzťahu nedôjde iným spôsobom. Podľa názoru odvolacieho súdu, bol záver súdu prvej inštancie o uložení výchovného opatrenia správny. Rodinné prostredie, v ktorom dieťa vyrastá, významne ovplyvňuje jeho ďalší vývoj, pričom dôležitú úlohu plní aj vzťah maloletého dieťa k oboj rodičom. Vo formovaní osobnosti dieťaťa predstavuje vzťah k rodičom nezastupiteľné miesto. Ak rodina neplní svoje funkcie, a teda prípadne ak je vzťah rodičov narušený do takej miery, že tento negatívne ovplyvňuje aj vzťah otca s maloletou, je vyžadovaná pomoc zo strany spoločnosti, t. j. v danom prípade súdom, prostredníctvom inštitútu výchovného opatrenia.

20. Matka potrebu výchovného opatrenia nenamietala, dokonca sama súhlasila s tým, aby sa postupne výchovným opatrením napravil vzťah otca s maloletou S.ou. Vo vzťahu k nariadenému výchovnému opatreniu matka namietala len miesto, kde sa má výchovné opatrenie realizovať, a teda ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom, kde podľa matky má otec známosti a vychádzajú mu v ústrety. Matka navrhovala, aby bolo realizované v Myjave. Odvolací súd tieto námietky matky vyhodnotil ako nedôvodné. Maloletá je v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, a teda je predpoklad, že Referát poradensko - psychologických služieb Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom bude lepšie poznať maloletú a okolnosti prejednávanej veci. Okrem toho matka nepreukázala, že by otec svojim konaním akokoľvek ovplyvnil činnosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, pre ktoré by nebolo možné, aby sa výchovné opatrenie realizovalo na tomto mieste.

21. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a v napadnutých výrokoch II., III., IV., VI. rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP). Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).